www.kozlony.ro

Társadalmi és kulturális havilap

Szamosújvári Közlöny

Alapítva: 1903•Újraindítva: 2021

ISSN 2784 – 2800 ISSN-L 2784 – 2800

II. (új) évfolyam

7. szám/2022 január

Tóth Árpád

Január

Rossz időket élünk, hogy
fessem ki jónak?
Ki hisz ma Százéves Jövendőmondónak?
Mikor maga sem hisz,
öreg csont, magának,
Húzván gond gyümölcse
vén ágát nyakának?

Mégis, hivatalból, ő lévén
az ember,
Kinél a naptáros jobb időket rendel,
Varázsló-süvegét most is
félrecsapva,
Üti a jövendő kongó űrét
csapra:

Csorduljon sok jóval a
sok jövő hónap,
Rossz nap elmaradjon,
több legyen a jó nap,
A rossz úgy se jöjjön, ha
ki tán hivatja, -
Ez legyen az új év legszebbik divatja! (1928)

**A szamosújvári
Kemény Zsigmond Elméleti Líceum évkönyve
a 2016-2020 időszakra**

**Téka Alapítvány
Szamosújvár, 2021**

Az évkönyv borítója / tervezte: Riti József Attila

Riti József Attila

78 év után újra évkönyv Szamosújváron

78 év után újra lesz iskolai évkönyve a szamosújvári magyar oktatatásnak. Az első iskolai évkönyvet Szamosújváron 1875-ben adta ki a Szamosújvár Városi Örmény Kath. Nyilvános Algimnázium, a Magyar Királyi Állami Főgimnázium jogelődje.

Összesen 47 értesítője jelent meg a két intézménynek. Az utolsót 1944-ben adták ki, ezt követően pedig az újabb impériumváltás és a kommunizmus bevezetése miatt már nem már nem jelenhetett meg.

A Kemény Zsigmond Elméleti Líceum első évkönyve Fodor Emőke tanítónő és Riti József Attila történelem – földrajz szakos tanár kezdeményezésére született, ők voltak a kötet szerkesztői is. A megírásában továbbá többen is besegítettek, a névsor a cikk alján található.

Jelen kötet A Szamosújvári Magyar Királyi Állami 4. Osztályos Fiúgimnázium és Koedukált Kereskedelmi Középiskola Évkönyvének újragondolt folytatása, a Kemény Zsigmond Elméleti Líceum évkönyveinek sorát nyitja. Megismerhetik a helyi oktatás és az iskola építésének történetét, az iskolában tanuló és végzett diákokat és pedagógusokat. Betekintést nyernek ünnepeinkbe és dolgos hétköznapjainkba is. Áttekintettük a sajtóban megjelent anyagokat, abból is válogattunk.

Az évkönyv bemutatására január 22-én, a magyar kultúra napján kerül sor, a Kemény Zsigmond Elméleti Líceum aulájában. Továbbá ugyanakkor egy nyugdíjas pedagógus találkozót is szerveznek majd, melynek részleteiről még tájékoztatunk majd.

Fodor Emőke és Riti József Attila január 12-én meghívottak voltak a Kolozsvári Rádió Hangoló című műsorában ahol Varga Mihály Márton műsorvezető kérdéseire válaszolva beszélhettek az évkönyvről és a nyugdíjas pedagógus találkozóról.

A szervezők köszönetet mondanak a kollégáknak, az iskola vezetőségének és közösségének a segítségért.

Külön köszönet jár a Téka Alapítványnak, mely kiadta és támogatta a kötet megjelenését.

Szerkesztette:

Fodor Emőke és Riti József Attila

Szerzők:

Balázs Bécsi Attila
Bándi Gyöngyi
Fodor Emőke
Juhos Helga
Kis Angéla
Rariga Imola Beáta
Riti József Attila
Székely Melinda
Szilágyi Loránd Márton

Korrektor:

Dániel Melinda
Kis Angéla

Borítóterv:

Riti József Attila

Kiadja:

Téka Alapítvány, Szamosújvár

Nyomtatta:

Infoprint, Szamosújvár

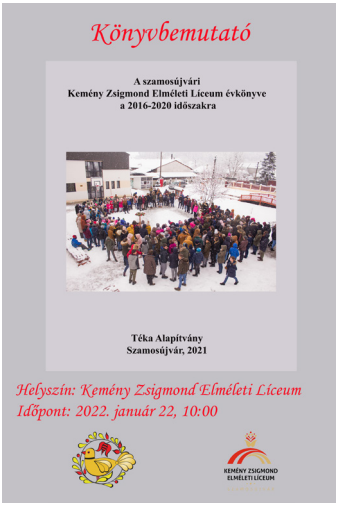

Az esemény plakátja

Mosta kinyílt egy szép rózsavirág

Riti József Attila

A II. Mostan kinyílt egy szép rózsavirág népdalvetélkedő díjazása

2021. december 22-én díjazták, a Téka Alapítvány székhelyén a II. Mostan kinyílt egy szép rózsavirág népdalvetélkedő résztvevőit.

Az alapítvány udvarán szervezett díjazáson Szabó Boglárka népdalénekes és oktató minősítette a versenyt. Elmondta bár kevesebb volt a jelentkező, erősebb volt idén a mezőny, majd azt is hozzáfűzte, hogy a szakmai zsűri kategóriánként három minősítést osztott ki: ezüst dió, aranyalma és betlehemi fényes csillag.

A szervezők egy közönségdíjat is kiosztottak, Kosa Kovács Ádámnak, akinek videója a legtöbb lájkot gyűjtötte össze.

A díjazottak a következők: ***óvoda és előkészítő osztály*** – *Guti Ingrid (aranyalma),* ***első és második osztály*** – *Kosa Kovács Ádám (betlehemi fényes csillag), Borz Rebeka (aranyalma), Réti Kristóf (aranyalma), Filep Boglárka (ezüst dió), Brehar Márk (ezüst dió),* ***harmadik és negyedik osztály*** – *Juhos Borbála (betlehemi fényes csillag) Butuza Zsófia (aranyalma), Lenghel Robert (aranyalma), Kiss Adrien (ezüst dió), Iuhos Antónia (ezüst dió),* ***ötödik – nyolcadik osztály*** – *Fodor Harmati Márk (betlehemi fényes csillag), Molnár Kata (aranyalma), Bakó Petra (aranyalma), Filep Anetta (ezüst dió), Réti Blanka (ezüst dió) és Filep Bíborka (ezüst dió).*

A családos kategóriát idén a Kallós Zoltán Alapítvány diákjai képviselték, akik a Hit Remény Szeretet Fényes Csillaga minősítést kapták.

A szakmai zsűri tagjai: *Fodor Ágnes – óvónő, népdalénekes, Fülöp Lóránd- népzenész, zenepedagógus, Juhos Helga – tanítónő, zongoratanár, Katona Annamária – óvónő, népdalénekes, Szabó Boglárka – népdalénekes.*

A népdalverseny támogatója a Communitas Alapítvány.

Orgonakoncert

Székely Csaba

Karácsonyi orgonakoncert Szamosújváron

Ritka zenei élményben volt részük 2021. december 19-én a szamosújváriaknak. Nem mindennapi orgonahangversenyre került sor a karácsonyi ünnepek küszöbén a római-katolikus (ferences) templomban.

A Küsmödi Attila plébános által celebrált szentmise után Molnár Árpád ünnepi orgonakoncertjének lehettek részesei a szamosújváriak. A műsoron nyolc zenemű szerepelt, többnyire a XVII. századból, amelyeket a művész a korhűen felújított 121-éves (1900-ben készítették Pécsett) Angster József orgonán adott elő nagy szaktudással. Olyan híres zeneszerzők műveiből kapott kóstolót a népes hallgatóság, mint például Johann Sebastian Bach (Praeludium& fuge in e – moll és Praeludium & fuge in G-dur), vagy Dietrich Buxtehude (Passacaglia in d-moll), de mellettük még repertoáron szerepelt John Alcock (Siciliano), Charles Wesley (Pastorale), Domenico Zipoli (Pastorale), Johann Pachelbel (Ciaconna in f-moll) és David N. Johnson (Trumpet tune). Igazi zenei csemege, amelynek ritkán lehetnek részesei Szamosújvár lakói, hiszen hasonló koncerteket nem nagyon szerveznek a kisvárosban. Ezúttal Molnár Árpád megszólaltatta a zenei és liturgikus értékeket, megteremtve ugyanakkor az ilyenkor szokásos karácsonyi hangulatot. Bebizonyosodott, a templom kórusának karnagya magas szinten műveli az egyházzenét, de ugyanakkor más zeneszerzők alkotásait is otthonosan, magas színvonalon adja elő. Olyan művészi megnyilatkozásnak volt a helyszíne a szépséges templom, amely dicséretére válik bármelyik adventi örömet ünneplő szamosújvárinak.

Pár évvel ezelőtt Molnár Árpád orgonaművész fellépett a főtéri Szentháromság örmény-katolikus székesegyházban is, de a szokásos vasárnapi szentmisék alkalmával is szakértelemmel vezeti a római-katolikus templom kórusát.

Magyar kánta

Riti József Attila

Magyar kánta a Főtéren

A szamosújvári Téli Fesztivál második napján, december 18-án a Főtéren felállított színpadon felléptek a Téka Alapítvány népdaliskola diákjai, akiknek felkészítőjük Szabó Boglárka.

A dalospacsirták (akik a Kemény Zsigmond Elméleti Líceum diákjai is) karácsonyi kántákat (népdalokat) adtak elő.

A diákok után a 3 Clasic zenekar következett, amely a román és a nemzetközi repertoár legismertebb resebb karácsonyi dalait adták elő.

A fesztivál második napját a város fúvoszenekara zárta, amely úgyszintén ünnepi dalókat adtak elő.

Az előadásokat nagyszámú érdeklődő követte, a gyerekek pedig előszeretettel fotózkodtak a felállított installációkkal.

Az ünnepi hangulatot fokozták a téren felállított standok, ahol kerámiát, karácsonyi díszeket, teát, forró csokit, illetve egyéb termékeket lehetett vásárolni. A Téka Alapítvány is kiállt egy standdal, ahol kerámiát és kézműves ékszereket lehetett vásárolni.

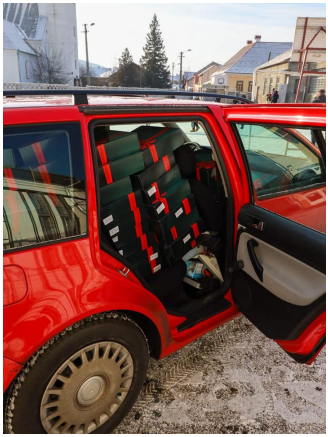

Karácsonyi csomag

Riti József Attila

Karácsonyi csomag szamosújvári gyerekeknek

1700 szamosújvári óvodás és kisiskolás kapott karácsonyi csomagot a városháza részéről. Az eredeti tervezett szerint, amit novemberben terjesztettek elő csak az óvodások kaptak volna, de az RMDSZ szamosújvári szervezetének javaslatára az elemi osztályos diákokat is belefoglalták.

Az óvodásoknak és elemiseknek járó csomagokat december 22-én osztották ki a szamosújvári polgármesteri hivatal alkalmazottjai, így a gyerekek időben hozzájutottak.

Karácsonyi vásár / fotó: Varga Szabolcs

Budai Eszter, Diáktanács

Karácsonyi vásár

2021-ben sikerült megszervezni immár negyedik alkalommal a szamosújvári Kemény Zsigmond Elméleti Líceum karácsonyi vásárját. Idén újult erővel és csapattal fogtunk neki a szervezésnek. Az elmúlt másfél évben a vírushelyzet alatt sok minden változott és ezzel együtt a diáktanács veztősége és csapata is, így hát még nagyobb kihívást jelentett. Az idei vásárt sajnos nem tudtuk a megszokott felállásban megszervezni, a járványügyi korlátozások miatt, ezáltal a szülők sajnos nem tudtak rész venni, és megcsodálni gyermekeik által készített minden apróságot. A szervezést a dekoráció és a téma kigondolásával kezdtük, kitaláltuk, hogy a vásár fő témája a karácsonyi filmek lesznek, minden osztály kiválasztott egy általuk kedvelt filmet és az alapján próbáltak feldíszíteni az asztalukat, játékokat készítettek a témával kapcsolatban, melyet minden diák, tanár kipróbálhatott. A csapat úgy döntött, hogy mi is választunk egyet, és közös megegyezés alapján a Grincsre esett, így hát a vásár dekorációja ezen a vonalon lett megálmodva. Ezek mellett Sükösd Ildikó, vallástanárnő szervezésével több osztály is fellépett és dalokat adtak elő.

Ez volt az újonnan megalakult diáktanács első nagy projektje, nagy kihívás elé néztünk már csak hogyha a jelenlegi helyzetet nézzük, de mikor megakadtunk ott voltak a tanárok és az igazgatónő és azonnal, szinte kérés nélkül segítettek. Reméljük, hogy mindenki jól érezte magát, és hogy az elkövetkezendő időben egyre több ilyen eseményt szervezhetünk, és minél több diák fog részt venni rajtuk. ***(fotó: Riti József Attila)***

A díjazottak

Fodor Emőke

Szamosújvári díjazottak a dési Petőfi Sándor szavalóversenyen

Idén online formában zajlott a dési Petőfi Sándor szavalóverseny, melyen a szamosújvári Kemény Zsigmond Elméleti Líceum diákjai mindig szívesen vesznek részt. Elemiseink közül idén öt diák nevezett be s mindannyian díjban részesültek.

Gratulálunk az első díjas Borz Rebekának, Nagy Benjáminnak (elsősök -Butuza Katalin és Filep Ildikó diákjai) és Kis Adriennek (III. oszt). Második díjas Butuza Zsófia, harmadik Juhos Borbála. Utóbbiak harmadikosok, Dániel Melinda és Kis Angéla tanítványai. Gratulálunk nekik!

Köszönjük a dési Kádár József Egyesületnek és RMDSZ helyi szervezetének, illetve az 1-es iskola tanítóinak a lehetőséget.

Máté Klári

Álomba szállt világ

Az én álmom, ha valóra válna,
Nem volna gonosz a világban.
Ki mindenkit csak szétta-posna,
Az arca csak téli széltől ragyogna.
Olyan fajdalmai lennének
A gyarló sok gonoszságtól,
Nem leplezne már álarcától.

Úgy fáj a kimondatlan szó,
Némán tűröm, szívem zakatol.
Elhullajtja koronáját a fa,
S új reményt ad a keresztfa.
Kinek olyan súlyos a vétke,
Pillanatok alatt szétszedne.
Tűrök, várok, új erőt kapok,
Égbe kiáltott sóhajok.
Meddig tűrjem még?
Kétkedő rosszakarat irigység,
Megnyugodott szívem, a reménység…
Eltelt a perc, a hangtalan.
A szem mely nem ránctalan.
Ne várj szépet sem jót,
Nem felejtem a dallamot.
Csak azt a táncot járom végig
Mely felpendült a lelkemig.

Székely Csaba

Szamosújvári örmény szőnyegkiállítás a Szabók Bástyájában

Nem mindennapi kiállítás nyílt a kolozsvári Szabók Bástyájában berendezett kiállító termekben. Január 6-ig ott megtekinthető Bedros Krucian szamosújvári születésű, de jelenleg a megyeszékhelyen élő szőnyegkészítő kiállítása, amely már az első napoktól kezdve nagy látogatottságnak örvend. 39 keleti mintájú perzsaszőnyeg látható, amely ritkán kerül a közönség elé, de amelyek nagy értékűek.

Szamosújvár mindig is híres volt szőnyeggyártó műhelyeiről. A 90-es évek végéig a Hesdáti úton (a rendőrség mostani épületében) működött Románia egyik legnagyobb és legismertebb kézi szövésű szőnyeggyára, ahol hatszáz nő dolgozott. Azelőtt a helyi Lakás és Közgazdálkodási Vállalat (IGO) keretében létezett hasonló műhely, amelynek a Mezőségen is, például a Gyeke községbeli Vasasszentgothárdon is volt kirendeltsége. Ezek rendre mind megszűntek, egyedül, aki még őrzi e szép mesterséget az éppen az örmény származású szamosújvári Bedros Krucian, aki, íme, a nyilvánosság előtt is bemutatja szebbnél-szebb keleti mintájú hatalmas szőnyegjeit. Különösen gazdag színvilága (piros, kék, zöld, sárga) vonzza a közönséget, hiszen hasonló kiállítási tárgyat ritkán csodálhat meg a többnyire szépművészeti rendezvények látogatója.

A régi Armenopolis szőnyeggyártó manufaktúrája mindig is híres volt, a Krucian név mellett még ismertek voltak a Kurusian család tagjai is. Amióta a XVII században letelepedtek az örmények a Kis Szamos völgyében, azóta Európa szerte egyre ismertebbé váltak keleti mintájú perzsaszőnyegeik és nagy keresletnek örvendtek. A mostani kolozsvári kiállítás példányai is erről tanúskodnak.

Bedros Krucian kolozsvári szőnyegkészítő művész minden hónap utolsó vasárnapján részt vesz a szamosújvári Örmény Székesegyházban tartott örmény szentmisén, ahol volt társaival, szomszédjaival és barátaival minden alkalommal feleleveníti gyermekkori emlékeit.

Fejlődik a város / fotó: Drăgan Ovidiu polgármeste

Riti József Attila

Megnyílt a korcsolyapálya és felújítják a közvilágítást

Megnyílt a korcsolya pálya

Január 10-én megnyílt a stadionon felállított műjégpálya, mely tavaszig üzemel majd. Korcsolyázni, csak előrejegyzéssel lehet minden nap 12:00 és 20:00 óra között. Időpontot a 0728.800.633 telefonszámon lehet kérni. A belépő ára egy órára 3 lej a gyerekeknek és 5 lej a felnőtteknek.

A korcsolyapályán is kötelező a járványügyi intézkedések és szabályok betartása, ezért csak tízen lehetnek egyszerre a jégen. A helyszínen bérelni is lehet korcsolyát, melynek ára, korosztálytól függetlenül, 3 lej/óra.

Felújítják a közvilágítást

Drăgan Ovidiu, Szamosújvár polgármestere saját Facebook oldalán jelentette be, hogy aláírta a közvilágítás felújításához és kiterjesztéséhez szükséges építkezési engedélyt. A munkálatok teljes összege 3.500.022,79 lej.

A beruházás következtében a város közvilágítása jobb és olcsóbb lesz, így hozzájárul a közbiztonság javulásához is.

Tervezett fejlesztések

A tervek szerint 2022-ben rehabilitálják és felújítják az Újnegyedben lévő Minerva parkot, a Sétateret (Nagy Park), felújítják a kórházat, illetve kiegészítik egy újabb épületszárnnyal, annak érdekében, hogy jó minőségű orvosi ellátást biztosítsanak a pácienseknek.

Továbbá az Epreskert környékén egy szabadidős központot is létesítenek.

Szamosújvári turkajárás / https://keptar.oszk.hu/

Riti József Attila

Farsang az örmény városban

A szamosújvári örmények nem csak dolgoztak, hanem szórakoztak is. Minden alkalmat megragadtak arra, hogy szórakozhassanak.

A városi tanács rendeletben szabályozta, hogy melyik az az időszak, amikor be volt tiltva a tánc és a mulatozás: „Egész nagyböjt és egész advent alatt. Húsvét, pünkösd és karácsony első napján, Nagyboldogasszony napján.”

Farsangi mulatságot már a városalapítás utáni időkben is szerveztek. Szongott Kristóf, Szamosújvár szabad királyi város monográfiája című munkájának, IV. kötetében két részre osztotta a farsangi mulatságokat, mérföldkőnek az 1848-as évet emelte ki.

Az 1848 előtti években, a farsangi időszakban hetente (két helyszínen is) szerveztek bálokat, melyekre egyszerűen öltöztek, a fényűzés és a pompa minden jelét kerülték. A bálok ingyenesek voltak, a résztvevők számára. A zenészeket és a tanács által kiállított biztost (melynek szerepe a rend biztosítása volt) a bál szervezői fizették. A bálon elfogyasztott vacsora sem került pénzbe, mert *„vitt mindenki haz, onnan kosarakkal: kalácsot, sültet, tésztát, csemegét, gyümölcsöt, bort. A rokonok, ismerősek, szomszédok összecsapták vacsorájukat. Sokkal különb, jobb és ízletesebb vacsorát fogyasztottak akkor, mint milyent kapunk ma drága pénzért.”*

Az 1848 utáni farsangok megváltoztak az örmény városban. Szongott Kristóf monográfiájában kiemelte, hogy korában kevesebb bált szerveztek, de ezek költségesebbek lettek, ugyanis belépőt kellett fizetni, ahogy a bálban elfogyasztott vacsora is pénzbe került. Mind ezek mellett a báli ruha sem volt olcsó mulatság („Most vagy olyan költséges ruhát ölt magára a leány, hogy a „tata“ zsebe azt megérzi, vagy - nem megy el a bálba.”), minden alkalomra másikat kellett készíteni. Természetesen mindez a többi városi bálra is érvényes volt.

A farsang csúcspontja húshagyó kedd volt. A város egykori

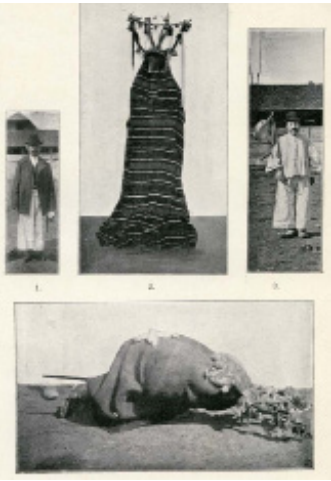

Szamosújvári turkajárás / https://keptar.oszk.hu/

történésze, Szongott Kristóf a következőképpen írta le a húshagyó keddi mulatságot: „Ebéd után majdnem minden gazda befogta szekerét, teletömte azt nevetséges, álarcos alakokkal és kihajtatott; 30-40 ilyen mulatságos szekér robogott egymás után órákon át. Az utcákon, de főleg a piacon hullámzott a nép és gyönyörködött a gyalogjáró „maszk"-ok bohóságaiban is. A gyermekeket a táncoló „turkás" mulattatta, ki csőrével szedte a sűrű Krajczárokat. De már elvégezte a „turkás" ugrándozó láncát, megy a másik ház elejébe, utána cigány zene, a zenét kíséri a feldíszített, kifestett ökör, leghátul a szekér az üres hordóval (ebbe töltötték a fölösleges bort, mit ez az álarcos menet elfogyasztani nem tudott). A „turkás" közelébe tóduló gyermeksereget rendesen a „goczoj" (a menet egyik kiegészítő álarcos alakja) szokta szétverni a felfújt és zsinegre erősített száraz marhahólyaggal. Ha a menet mészáros házához ért, itt kinyitották a kaput, bebocsájtották azt és megvendégelték.

Estefelé mindenki hazament. Nagy vacsorával zárták be a farsangot: („A nagy vacsora kinyúlt akárhány helyütt éjfélig is. Ekkor megkondították a nagyharangot; a vendégek elvégezték imájukat, azután nyugalomra tértek."). Másnap templomba mentek hamut venni. Aztán minden ember dolga után látott. Egyik kiment a pusztára, másik vásárra, a harmadik vásárolgatta a báránybőrt. Nem volt több hús és mulatság húsvétig."

A turkázás nem örmény népszokás, valószínűsíthető, hogy valamikor moldvai tartózkodásuk alatt ragadt rájuk a, ugyanis ez ma is elterjedt karácsonyi szokás a románok körében. dr. Moldován György, egykori professzor szerint a „Turca. A törökök elleni gyűlölet szülhette ezt a táncot a régi időkben. Karácsony napján valaki a fejére szarvas alakú álarcot tesz, hosszú vászonzsák-félébe búvik, hogy a lábai se látszódjanak ki, hasonlóképpen egy másik álarcod, görnyedt alak, az utcákat végig járják, táncolnak és kurjongatnak."

A fentebb említett szekeres hagyomány a XIX. század végén elveszett, ugyanis a városnak lett vasútvonala (A városon áthaladó Dés-Apahida vasútvonalat 1881. szeptember 15-én helyezték üzembe hivatalosan. A hivatalos átadás 1881. október 16-án esett meg Ordodi Pál és báró Kemény Gábor miniszterek jelenlétében.), így a kereskedők alig tartottak otthon szekeret.

Riti József Attila

Tévhitek és hazugságok a városalapításról

Több szamosújvári facebook oldal hirdette, hogy január 6-án, 731 évvel ezelőtt említették először a történelmi források Szamosújvár városának létezését. Ez az állítás téves, bármennyire is erőltetjük a város akkor sem 731 éves, hanem sokkal fiatalabb.

Az első középkori települést 1291-ben említik először a korabeli dokumentumok, Gerlahida néven. Valószínűsíthető, hogy ekkor már megerősített vára volt a településnek. A település neve Gerla szláv szó és a grloból származik, jelentése folyamágy, gázló, ami a Kis Szamos jelenlétére utal. Tehát elmondhatjuk, hogy nem a várost alapították 1291-ben, hanem a vár körüli Gherlahidát, amely a későbbi Kandia helyén állt. Igaz ugyan, hogy a Kandia része most a városnak, de 1918-előtt külső városrész volt és autonómiával rendelkezett.

Azt a rendeletet, amelyben I. Lipót az örményeknek adta a szamosújvári uradalmat 1696-ban adta ki a császár. Az örmény város alapítási éve 1700 volt, ugyanis akkor került sor az alapkőletételre. Tervrajzát egy örmény mérnök, Álexa készítette, akit Oxendius Verzeleszkul püspök hozott Rómából, a települést pedig elnevezték Örményvárosnak (örményül: Հայաքաղաք – Hájákághák). A lakosság elmagyarosodásnak következtében a Szamosújvár nevet kezdték használni.

Következtetésként elmondhatjuk, hogy szeretett városunk nem 731 éves, hanem kevesebb, pontosabban 322 éves.

Riti József Attila

2021 mérlege számokban

Amint korábbi cikkünkben írtuk az újraindított Szamosújvári Közlöny első lapszáma 2021. július 18-án jelent meg, azóta összesen hat lapszámot foghattak kezükben az olvasók.

A portál, www.szamosujvar.ro, majd pedig szeptembertől a www.kozlony.ro néven 2021. június 3-án indult. Hét hónapos létezésünk alatt 12 szerző 357 cikkét közöltünk, 13 rovatban. A cikkek nagyrészét publikáltuk a Szamosújvári Közlöny nyomtatott kiadásában.

Jelen cikkünkben felvázoljuk mekkora és milyen olvasótábort alakított ki magának a Közlöny az elmúlt hét hónapban.

Szamosújvári Közlöny, nyomtatott kiadás:

Lapunk nyomtatott kiadása összesen hat (az 5. és 6. lapszám összevont volt, így valójában csak ötször jelent meg) alkalommal jelent meg.

2021 mérlege számokban / Riti József Attila

A lap átlagban 212 példányban jelent meg:

• 1. szám, július: 230 példány

• 2. szám, augusztus: 170 példány

• 3. szám, szeptember: 230 példány

• 4. szám, október: 230 példány

• 5-6. szám, november – december: 200 példány.

A hat lapszámból összesen 1060 darab került kiosztásra.

www.kozlony:

Amint fentebb írtuk a portál, www.szamosujvar.ro, majd pedig szeptembertől a www.kozlony.ro néven 2021. június 3-án indult. Az elmúlt hét hónapban 19,720 egyedi látogató kereste fel az oldalt.

a. A látogatók nemek szerinti felosztása a következő:

• nő 63,20%

• férfi 36,77%

b. Az olvasók életkor szerinti felosztása pedig:

• 18-24 év: 5,63%

• 25-34 év: 15,05%

• 35-44 év: 25,18%

• 45-54 év: 27,42%

• 55-64 év: 10,83%

• 65+ év: 15,86%

c. Országok szerinti látogatottság:

Összesen 34 országból és 5 kontinensről (Európa, Amerika, Ázsia, Afrika és Óceánia) származnak látogatóink, a listában csak az első tíz ország szerepel.

• Románia: 56,52%

• USA: 22,94%

• Magyarország : 6,84%

• Írország: 5,54%

• Svédország: 3,64%

• Kína: 1,07%

• Németország : 0,65%

• Nagy Británia: 0,65%

• Törökország: 0,35%

• Franciaország: 0,26%

Az adatokat elemezve döntsék el önök, ha kedvezőek vagy nem a számok egy kis vidéki lap számára.

Riti József Attila

Karácsony az örményeknél

Köztudott, hogy a keresztény világ december 25-én ünnepli Jézus Krisztus születését. Amit már nem mindenki tud, hogy nem minden nép használja a nyugateurópában is használatos Gergely naptárt, amit 1582. október 4-én vezettek be. Egyes népek, például az örmények, az oroszok, a szerbek a karácsonyt a Juliánusz naptár szerint ünneplik, ezért a két naptár között két hét eltérés van, így nálunk az idei karácsony, Gergely naptár szerint január 7-re esett.

Az örményeknél a böjt egy héttel karácsony előtt kezdődik (Gergely naptár szerint december 30) és abból áll, hogy zsír helyett olajjal főznek, de tiltott a tejtermékek, a tojás, a hús (még halat sem esznek) fogyasztása. Ebben az időben többnyire olajos krumplit, babot, lencsét, rizst fogyasztanak.

A karácsony ünneplése nem sokkal különbözik az általunk megszokottól, ők is állítanak karácsonyfát és már a legrégebbi időkből szokásban volt a kántálás.

Szenci Molnár Albert / Vasárnapi Ujság, 1863/33

Kiss Lehel

415 éves a Psalterium Ungaricum

Mit tenne ma egy magyar egyetemista, amikor szülei kijelentenék, hogy vállalkozásuk csődbe jutása miatt sajnos egyetlen fillérrel sem támogathatják tovább tanulmányait? Mit tenne, ha önerőből, helyről helyre való vándorlás után külföld leghíresebb egyetemeinek legkiemelkedőbb hallgatójává tornázná fel magát? Mit tenne ez a magyar egyetemista ott külföldön, ha a legbefolyásosabb tudósok, politikusok, művészek barátjuknak neveznék, és bekapcsolódhatna munkájukba? Mit tenne, ha elkezdenék elismerni és dicsérni az egész művelt világon? Szenczi Molnár Albert (1574-1634) nem építtetett villát magának, nem cserélte le szekerét hatfogatú hintóra. Homlokát nem ütötte bele a csillagokba, nem lett világfi, és nem felejtett el magyarul. Szenczi Molnár Albert hazajött. Nem volt gyökértelen, volt identitástudata, és tudta, hogy miben akarja őt használni az Isten. Jelentős munkája, a Psalterium Ungaricum első megjelenésének 415-ik évfordulója kapcsán emlékezünk most rá.

Nem volt gyökértelen: habár csak elszegényedett molnár volt az apja, sohasem tagadta le, ki volt az apja. Lehetett

volna ékessége a Rudolf császár udvarának, de ő a sok száz szegény magyar diákra gondolt: latin-magyar szótárt szerkesztett, és Erdély felé irányította a herboni akadémia legjobb professzorait. Tudta, hogy attól, akinek nincs gyökere, gyümölcs sem várható.

Volt identitástudata: egyedül azért töltött éveket külföldön, hogy a szellemi és anyagi lehetőségek áldásaival annak a népnek a javát szolgálja, amelynek képviselője volt. Itáliában nem lett olasszá, sem németté Németországban. Megmaradt magyarnak Angliában is, Hollandiában is, Svájcban is, Csehországban is. Identitástudat nélkül nem lett volna misszió ja, csak passziója. Identitástudat nélkül nem lett volna áldássá, hanem csak a fogyasztók szürke társadalmának statisztikáját növelő tényezővé.

Szenczi Molnár Albert tudta, hogy miben akarja őt használni az Isten. Megértette már ott, Göncön, egészen fiatalon, amikor Károli Gáspár mellett segédkezett az első teljes magyarnyelvű Biblia betűinek szedésénél. Attól kezdve sohasem szakadt el a Bibliától. Keplerrel és másokkal világraszóló tudományos munkákat adhatott volna ki, de ő újra és újra visszatért a Biblia szövegéhez, hogy azt javításokkal, jegyzetekkel többször is kiadja. Örömét lelte abban is, hogy Bethlen Gábor megbízásából lefordíthatta Kálvin monumentális művét, az Institúciót (románul csak nemrég jelent meg Iosif Ţon baptista lelkipásztor fordításában).

1607-ben keze alól kikerült élete legjelentősebb műve, a Psalterium Ungaricum, ami jóval több, mint száz kiadást megért már, és még nagyon sokat fog megérni, ha Isten tartja még a világot. A százötven zsoltárt százharminc dallammal énekelték a franciák, közel százharminc versformával. A trocheusok és jambusok lejtésének magyar lehetőségeit felfedezte és kiaknázta úgy, hogy Csokonaiig nem volt nála zseniálisabb formaművész és nyelvalkotó. Káprázatos, a magyar irodalomban addig ismeretlen formabőség! A világi irodalom és zene sóvárgó szeme csak messzi távolságról nézhetett arra a művészi nívóra, amellyel a templomokban az Isten Igéje és dicsérete megszólalt. Szenczi Molnár Albert tudta azt, hogy a „mennybéli, felséges Isten" szolgálatára a tőle telhető legtökéletesebbet, legértékesebbet, legszínvonalasabbat kell szánnia a megváltott embernek.

Mit tenne Szenczi Molnár Albert, ha ma lenne diák? Nem tudom, de nem is gondolkodom rajta. De azt tudom, és azon gondolkodom is, hogy erősebben meg kell gyökereznem a Krisztusban, aki nélkül a hiábavaló minden más meggyökerezés; hogy szolgálatomhoz nélkülözhetetlen, hogy identitástudatom legyen; és hogy biztosnak kell lennem abban, hogyan akar használni most a mindenható Isten.

Sport

Atletic Olimpia

Székely Csaba

Csak otthon készülnek az Atletic Olimpia lányai

Az idei télen a Szamosújvári Atletic Olimpia női labdarúgó csapat lányai nem utaznak közös edzőtáborba, a visszavágóra való felkészülésre csak a Kis Szamos parti stadion környékén kerül sor. Ha a tavaly a közeli Széken tréningeztek Iulia Mera edző tanítványai, az idén, amint azt Kilin Csaba klubelnök elmondta, a szokásos téli felkészülés színhelye a városi sétatér lesz. Ez azzal is magyarázható, az együttes több tagja középiskolás és nem hiányozhatnak a tanórákról, plusz, hogy ezen a télen elmarad a szokásos egyhetes félévközti szünet is.

Máskülönben, a keret január 17-én, hétfőn kezdi el az edzéseket a tavaszi idényre. A fizikai tréningekre a Sétatér sétányain kerül sor, majd a labdával csak a hónap végén folytatják a tréningeket. Közben elkezdik a barátságos mérkőzések sorozatát kolozsvári csapatokkal, ezeket a nagyiklódi Iclod Arena stadion műfüves pályáján bonyolítják le.

Az Atletic Olimpia a II. liga második csoportjában az őszi menet után a 6. helyet foglalja el 9 ponttal. A gárda gólkirálya nem más, mint Alexandra Iuşan (édesapja, Sandu Iuşan a helyi Olimpia középpályása volt) volt román válogatott. Meglepetésként, a klub színes falinaptárt adott ki a lányok fényképeivel, a tavalyi év végén pedig a szokásos banketten szórakoztak a másodosztály újoncai.

Riti József Attila

Megkezdte a felkészülést a Dési Unirea

Január 10-én, 11 órától kezdte meg téli felkészülését a Liga 2-ben szereplő Dési Unirea, mely ezúttal is Désen edzőtáborozik, január 25 és február 4 között. Az ilyenkor szokásos sportorvosi felülvizsgálatra január 11-én, került sor Besztercén. A csapatban egyetlen újdonságként Andrei Săvan ifijátékost említhetjük meg.

Az első edzésen részt vettek a következő

játékosok:

- ***kapusok:*** *Dorian Răilean, Raul Papp, Claudiu Chindriș, Patric Toderean*
- ***hátvédek:*** *Mihai Kereki, Alin Burdeț, Daniel Pop, Ionuț Rus, Alexandru Papp, Denis Roș, Andrei Peter, Andrei Săvan (ifijátékos)*
- ***középpályások:*** *Marius Cătinean, Cristian Chira, Angelo Cocian, Adrian Pop, Alex Militaru, Eduard Meszaroș*
- ***támadó játékosok:*** *Patrick Popescu, Alex Pop, Ionuț Frăsineanu, Florin Blaj, Mircea Manole, Vlad Bogdan*
- ***vezetőedző:*** Dragoș Militaru
- ***másodedzők:*** *Eusebio Șuvagău, Moundir Moussaddak*
- ***kapusedző:*** *Dorin Silaghi*
- ***kinetoterapeuta:*** *Răzvan Bonțidean*

Továbbá újdonságként elmondható, hogy az augusztus 14-én súlyosan lesérült Andrei Pop felépülése jól zajlik, márciustól edz majd a csapattal.

A téli felkészülés elején a csapat vezetőedzője Dragoș Militaru a következőket nyilatkozta: *„örvendek, hogy egészségesen találtam a legénységet. Remélem minden rendben lesz az elkövetkezendő időben és senkinek semmi baja nem lesz a bajnokság kezdetéig. Helyileg edzünk, majd egy hetes edzőtáborba vonulunk, itt a városban, amikor napi két edzést is tartunk.”*

A dési egyesület a téli felkészülés alatt több barátságos mérkőzést is játszik. Ezek a mérkőzések és az időpontok a következők:

Január 22: *AFC Hermannstadt (Szászfenesen)*

Január 28: *Tordai ACS Sticla Arieșul Turda (Nagyiklód);*

Február 2 vagy 3: *egy meg nem nevezett Liga 1-es ellenfél.*

Február 12: *Kolozsvári CFR 1907 II. (Kolozsvár);*

Február 12: *Kolozsvári ACS Academia de Fotbal Viitorul (Kolozsvár);*

Február 19: *Sellenberki CSC 1599 (Kolozsvár, 13:00);*

A tavaszi idény első mérkőzését, a 17. fordulót, február végén szervezik. A Dési Unirea idegenben, az FK Csíkszereda otthonába lép pályára.

A Dési Unirea / fotó: Riti József Attila

Mozaik

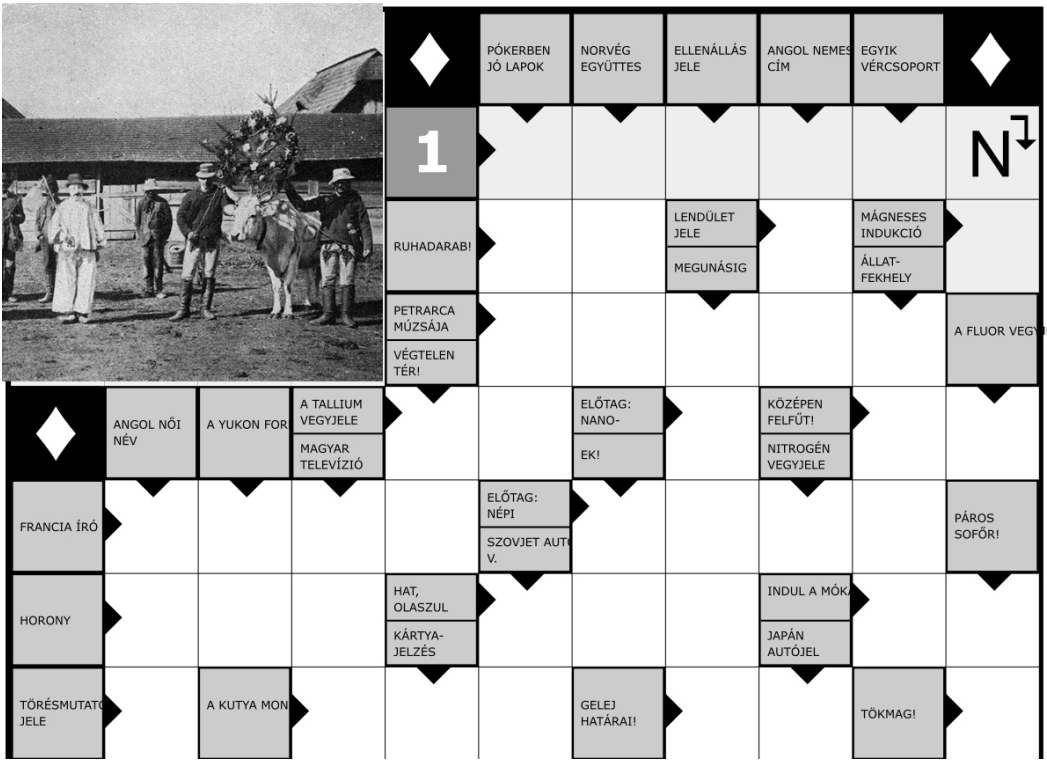

Lent a szentbenedeki Kornis kastély / Molnár Kata (VI. A) rajza

Konyha

Gáspár János

Lélekmelegítő vöröslencse leves

Hozzávalók:

- 300 gr vöröslencse
- 150 gr császárszalonna (bacon)
- 1 fej hagyma
- 4 cikk fokhagyma
- 1 kiskanál reszelt gyömbér
- ½ kiskanál őrölt köménymag
- őrölt chili ízlés szerint
- 350 ml paradicsomlé
- 1 evőkanál olaj
- só, bors ízlés szerint

Elkészítése:

A lencsét 2-3 vízből átmossuk, majd egy tálban ázni hagyjuk 30-60 percet, annyi vízben ami jól ellepi.

A császárszalonnát 0,5X0,5 cm kockákra vágjuk, majd pedig egy evőkanál olajon megpirítjuk. Hozzáadjuk az apróra vágott hagymát és üvegesre dinszteljük. Amikor a hagyma megpuhult rátesszük a fokhagymatörőn átnyomott fokhagymát és felöntjük paradicsomlével. Miután 5 percet főtt ráöntjük a lencsét a vízzel együtt és kipótoljuk még vízzel. Fűszerezzük köménnyel, sóval, borssal, őrölt chilivel és gyömbérrel.

Kb. 20 perc főzés után (amikor puha a lencse) kész van a levesünk és tálalhatjuk.

A szelektív hulladék elszállításának időpontja Szamosújváron

Hónap	Nap	Időpont	Hulladék	Zsák színe
Január	kedd	2022. I. 25.	műanyag	sárga
	szerda	2022. I. 26.	üveg	zöld
	csütörtök	2022. I. 27.	papír	kék
Február	kedd	2022. II. 8.	műanyag	sárga
	szerda	2022. II. 9.	üveg	zöld
	csütörtök	2022. II. 10.	papír	kék
	kedd	2022. II. 22.	műanyag	sárga
	szerda	2022. II. 23.	üveg	zöld
	csütörtök	2022. II. 24.	papír	kék

Szerkesztőség:

Főszerkesztő:
Riti József Attila
Főszerkesztő helyettes:
Fodor Emőke

Szerkesztők:
Budai Eszter
Fodor Emőke
Kiss Lehel
Gáspár János
Riti József Attila
Székely Csaba
Versek:
Kiss lehel
Máté Klári
Rajz:
Molnár Kata

Korrektor:
Fodor Emőke

Kiadja és működteti:
Téka Alapítvány
Elérhetőség:
www.kozlony.ro
info@kozlony.ro
0770109709
ISSN 2784 – 2800
ISSN-L 2784 – 2800

TÉKA ALAPÍTVÁNY

TŰZZOMÁNC FOGLALKOZÁS FELNŐTTEKNEK

2022. FEBRUÁR 5-ÉN,
9:00 - 18:00 ÓRA KÖZÖTT.

A TÉKA KÉZMŰVESHÁZBAN.
SZAMOSÚJVÁR

Elérhetőség: Egri Hajnal 0726-267512.
A helyek száma korlátozott. A foglalkozást a járványügyi előírások betartásával szervezzük meg.

TÁMOGATÓ:

Köszönjük Manci néninek Szépkenyerűszentmártonból a lelkes támogatást!

Támogató a Romániai Magyar Demokrata Szövetség és a Communitas Alapítvány.

Támogató a Téka Alapítvány Szamosújvár

RMDSZ

COMMUNITAS ALAPÍTVÁNY

Ha támogatná lapunk megjelenését akkor támogatását utalja a következő bankszámla számra:
Fundația Culturală Téka
Cod fical : 7309675
405300, Gherla, str. Mihai Viteazul, nr. 39, jud. Cluj
RO90BRDE130SV07017121300 – LEI
RO45BRDE130SV39908781300 - HUF
Sfiwt kod: BRDEROBU
Megjegyzéshez írja oda, hogy a Szamosújvári Közlönynek szánja!
Köszönjük!